

INFORMATÍVNA SPRÁVA O EKONOMICKOM VÝVOJI V TRENČIANSKOM KRAJI ZA 1. ŠTVRŤROK 2011

Súhrnná časť

Podľa štatistického výkazníctva sa priemerný počet zamestnaných osôb za 1. štvrťrok 2011 v Trenčianskom kraji medziročne zvýšil o 7,4 % na 242,3 tis. osôb. Priemerná nominálna mesačná **mzda** sa v porovnaní s 1. štvrťrokom 2010 zvýšila o 5,6 % na 647 EUR.

Podľa **výberového zisťovania pracovných síl** dosiahol celkový počet pracujúcich 270,3 tis. osôb a oproti rovnakému obdobiu predchádzajúceho roka sa zvýšil o 0,1 %. Počet **nezamestnaných** osôb dosiahol 28,3 tisíc, oproti 1. štvrťroku 2010 sa znížil o 4,7 %. Miera nezamestnanosti sa medziročne zvýšila o 0,4 p. b. na 9,5 %.

V priebehu 1. štvrťroka 2011 sa dokončilo 250 **bytov** a medziročne ich počet vzrástol o 2,5 %.

Poľnohospodárske subjekty dosiahli tržby za predaj vlastných výrobkov 16,3 mil. EUR s medziročným nárastom o 3,5 %.

V **priemysle** sa realizovali tržby za vlastné výkony a tovar v objeme 1 877,6 mil. EUR, medziročne sa zvýšili v stálych cenách o 27,8 %.

Realizovaný objem **stavebnej produkcie** v porovnaní s 1. štvrťrokom 2010 bol nižší v stálych cenách o 5,6 % a dosiahol 84,2 mil. EUR.

V **stavebníctve** podniky realizovali tržby za vlastné výkony a tovar v objeme 112,6 mil. EUR s medziročným poklesom v stálych cenách o 19,5 %.

Tržby za vlastné výkony a tovar vo **veľkoobchode a maloobchode a oprave motorových vozidiel a motocyklov** sa zvýšili v stálych cenách o 3 %, predstavovali objem 41,4 mil. EUR. Vo **veľkoobchode okrem motorových vozidiel a motocyklov** tržby za vlastné výkony a tovar objemom 480,4 mil. EUR boli nižšie oproti 1. štvrťroku 2010 v bežných cenách o 1,6 %. Celkový objem tržieb za vlastné výkony a tovar v **maloobchode okrem motorových vozidiel a motocyklov** dosiahol 316,1 mil. EUR a medziročne sa v stálych cenách zvýšil o 0,5 %. V **doprave a skladovaní** (bez poštových služieb a služieb kuriérov) sa tržby znížili v bežných cenách o 9,2 % a dosiahli 38,7 mil. EUR. Vo **vybraných trhových službách** sa medziročne zvýšili tržby za vlastné výkony a tovar v stálych cenách o 24,5 % na 120,3 mil. EUR.

Odvetvová časť

Tržby za predaj **živocíšnych výrobkov** v 1. štvrťroku 2011 dosiahli 16,3 mil. EUR pri medziročnom raste o 3,5 %.

Podľa druhov živocíšnych výrobkov predali prvovýrobcovia 1 152,2 ton jatočného hovädzieho dobytká, 21,2 ton jatočných teliat do 8. mesiacov vrátane, 2 268,2 ton jatočných ošípaných, 5,2 ton jatočných oviec bez jahniat, 11,3 ton jatočných jahniat a 4 457,9 ton jatočnej hydiny spolu. Najvyššie tržby 3,9 mil. EUR dosiahli z predaja jatočnej hydiny. Hodnota predaja jatočných kurčiat predstavovala 3,8 mil. EUR, jatočných ošípaných 2,5 mil. EUR, jatočného hovädzieho dobytká 1,2 mil. EUR, jatočných kráv 0,5 mil. EUR, mladých býkov od 1 - 2 rokov 0,4 mil. EUR a chovného hovädzieho dobytká vrátane teliat 0,3 mil. EUR. V medziokresnom porovnaní najvyššie tržby dosiahol okres Bánovce nad Bebravou (32,8 %) za predaj jatočných ošípaných. Okres Prievidza sa podieľal na tržbách za predaj jatočných ošípaných (28,9 %) a tiež na predaji jatočného hovädzieho dobytká (25,2 %).

Stavy hospodárskych zvierat k 31. 3. 2011 dosiahli 43 551 kusov hovädzieho dobytká spolu (z toho 43,2 % kráv), stavy ošípaných spolu 64 117 kusov (z toho 6,5 % prasníc). Chov hydiny spolu predstavoval 1 481 230 kusov (z toho 42,6 % tvoril chov sliepok) a chov oviec 46 658 kusov (z toho 49,6 % tvoril chov bahníc). Z okresov kraja najviac kusov hovädzieho dobytká chovali v okrese Trenčín, ošípaných v okrese Bánovce nad Bebravou, hydiny v okrese Púchov a najviac oviec chovali v okrese Považská Bystrica.

V reprodukčných ukazovateľoch v Trenčianskom kraji v 1. štvrťroku 2011 dosiahol počet narodených jahniat 16 760 kusov, z toho uhynulo 336 jahniat do 3 mesiacov veku. Za rovnaké obdobie sa narodilo 23 843 kusov prasiat, z toho uhynulo 2 400 prasiat do odstavu. Od 1 prasnice sa narodilo 5,39 kusov a odchovalo sa 4,85 kusov prasiat.

Od začiatku roka dosiahla produkcia kravského mlieka¹⁾ 24 mil. kilogramov, produkcia slepačích vajec 30,2 mil. kusov, nastrihalo sa 11,9 ton ovčej vlny v pote spolu a nadojilo sa 122 tis. kilogramov ovčieho mlieka.

V ukazovateľoch úžitkovosti priemerná výroba mlieka na kravu predstavovala 1 562,7 kilogramu pri priemernej dennej dojnosti 17,4 kilogramu. Priemerná znáška vajec na sliepku dosiahla 49,4 kusov.

Trenčiansky kraj sa na celkovom objeme tržieb za predaj živočíšnych výrobkov v Slovenskej republike podieľal 11,1 %. Jeho podiel na počtoch hospodárskych zvierat v SR predstavoval u hovädzieho dobytku 9,3 %, ošípaných 9,6 %, hydiny 12,2 % a oviec 8,7 %.

V **priemyselných podnikoch**²⁾ Trenčianskeho kraja s počtom zamestnaných osôb 20 a viac dosiahli tržby za vlastné výkony a tovar v 1. štvrtroku 2011 hodnotu 1 670,6 mil. EUR. V porovnaní s predchádzajúcim rokom vzrástli v stálych cenách o 30,3 %.

Najvyšší medziročný rast tržieb za vlastné výkony a tovar bol dosiahnutý vo výrobe počítačových, elektronických a optických výrobkov (o 137,9 %). Ďalšími odvetvami boli dodávka elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu (o 64,7 %), výroba strojov a zariadení inde neklasifikovaných (o 54,3 %), výroba motorových vozidiel, návesov a prívesov (o 40,9 %) a výroba výrobkov z gumených a plastových materiálov (o 37,7 %). Najvyšší medziročný pokles nastal vo výrobe ostatných dopravných prostriedkov (o 61,2 %), v inej ťažbe a dobývaní (o 56,8 %) a vo výrobe nápojov (o 28,7 %).

Podľa Štatistickej klasifikácie ekonomických činností SK NACE Rev. 2 najväčší podiel 24,1 % na tržbách za vlastné výkony a tovar v kraji tvorila výroba výrobkov z gumených a plastových materiálov. Ďalej nasledovala výroba elektrických zariadení 16,7 %, výroba strojov a zariadení inde neklasifikovaných 10,4 %, výroba motorových vozidiel, návesov a prívesov 10 % a výroba potravín 7,5 %.

Podľa druhu vlastníctva rozhodujúcu časť 50,8 % tržieb za vlastné výkony a tovar v kraji vyprodukovali podniky v zahraničnom vlastníctve, podniky v medzinárodnom súkromnom vlastníctve realizovali 26,1 % tržieb a podniky v súkromnom tuzemskom vlastníctve 20,3 % tržieb. Podniky v štátnom vlastníctve realizovali 2,2 % tržieb a podniky vo vlastníctve územnej samosprávy 0,3 % tržieb.

Z hľadiska veľkosti štruktúry podniku podľa počtu zamestnaných osôb 26 % z objemu tržieb za vlastné výkony a tovar realizovali podniky s 1 000 - 1 999 zamestnanými osobami. Podniky s počtom zamestnaných osôb 500 - 999 sa podieľali 18,8 % a podniky s 250 - 499 zamestnanými osobami 16,6 %.

Z územného hľadiska najviac tržieb za vlastné výkony a tovar v kraji vyprodukovali podniky v okrese Púchov (23,2 %). Ďalej nasledovali podniky v okresoch Nové Mesto nad Váhom (19,2 %) a Prievidza (16,4 %).

Tržby z predaja na vývoz, ktoré tvorili 66,9 % z tržieb za vlastné výkony a tovar dosiahli hodnotu 1 117,1 mil. EUR a oproti roku 2010 vzrástli o 30,3 %.

Priemerná nominálna mesačná mzda zamestnanej osoby dosiahla 775 EUR pri 6,9 % prírastku oproti predchádzajúcemu roku. Podľa Štatistickej klasifikácie ekonomických činností SK NACE Rev. 2 najvyššia bola vo výrobe výrobkov z gumených a plastových materiálov 1 007 EUR, v odvetví iná ťažba a dobývanie 938 EUR, vo výrobe ostatných nekovových minerálnych výrobkov 898 EUR a vo výrobe strojov a zariadení inde neklasifikovaných 885 EUR.

Priemyselné podniky kraja zamestnávali priemerne mesačne 66 881 zamestnaných osôb, medziročne sa ich počet zvýšil o 3,7 %. Podľa ekonomických činností najviac zamestnaných osôb 9 375 zamestnávali vo výrobe elektrických zariadení (14 %), vo výrobe výrobkov z gumených a plastových materiálov 8 411 osôb (12,6 %), vo výrobe motorových vozidiel, návesov a prívesov 7 351 osôb (11 %) a vo výrobe strojov a zariadení inde neklasifikovaných 6 655 osôb (10 %).

Produktivita práce z tržieb za vlastné výkony a tovar na jednu zamestnanú osobu³⁾ dosiahla 24 978,2 EUR pri medziročnom raste o 25,6 %. Významne vzrástla predovšetkým vo výrobe počítačových, elektronických a optických výrobkov o 72 %, v spracovaní dreva o 57,3 %, vo výrobe a spracovaní kovov o 54,4 % a v dodávke elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu o 49,5 %. Najviac klesla vo výrobe ostatných dopravných prostriedkov o 57,9 %, v inej ťažbe a dobývaní o 34,6 % a v odvetví tlač a reprodukcia záznamových médií o 18,1 %.

Trenčiansky kraj sa na celoslovenskom objeme tržieb v priemysle podieľal 9,8 %. Zaradil sa na štvrté miesto v poradí po Bratislavskom (35,8 %), Žilinskom (14,7 %) a Trnavskom kraji (13,9 %). Priemerný počet zamestnaných osôb v kraji dosiahol 17,7 % podiel na SR, čo bolo najviac zo všetkých krajov. Priemerná nominálna mesačná mzda zamestnanej osoby zaostala o 66 EUR za priemerom SR.

V **stavebníctve**⁴⁾ dosiahli tržby za vlastné výkony a tovar za 1. štvrtrok 2011 39,4 mil. EUR a medziročne boli nižšie o 42 %.

Stavebná produkcia vykonaná vlastnými zamestnanými osobami (ZSV) podnikov so sídlom v Trenčianskom kraji dosiahla 24,7 mil. EUR a v porovnaní s rovnakým obdobím predchádzajúceho roka klesla o 26,3 %. Produkcia realizovaná v tuzemsku dosiahla 23,5 mil. EUR s medziročným indexom 72,7 %. Jej podiel na celkovej stavebnej produkcii dosiahol 95 %.

V štruktúre tuzemskej produkcie sa medziročne znížila nová výstavba (vrátane modernizácií a rekonštrukcií) o 28,3 %, pričom jej objem dosiahol 21,6 mil. EUR a tvoril 92,1 %. Podiel prác na opravách a údržbe tvoril 7,9 % a medziročne sa znížil o 12,1 %. Objem prác na opravách a údržbe dosiahol 1,9 mil. EUR.

Produkcia v zahraničí sa na celkovom objeme podieľala 5 % a medziročne sa znížila o 1,2 %.

Z hľadiska veľkostnej štruktúry podniku podľa počtu zamestnaných osôb 40,4 % stavebnej produkcie vykonanej vlastnými zamestnanými osobami realizovali stavebné podniky, ktoré zamestnávajú 25 - 49 zamestnaných osôb, 16,1 % stavebné podniky s počtom zamestnaných osôb 50 - 99, 14,6 % stavebné podniky s počtom zamestnaných osôb 100 - 149, 5,7 % stavebné podniky s počtom zamestnaných osôb 150 - 199, 8,2 % stavebné podniky s počtom zamestnaných osôb 200 - 249 a 0,7 % stavebné podniky s počtom zamestnaných osôb 250 - 499.

Z územného hľadiska najvyšší objem stavebných prác vykonaných vlastnými zamestnanými osobami 40,7 % realizovali podniky so sídlom v okrese Prievidza.

Zamestnanosť v stavebných podnikoch sa znížila o 16 %, priemerne mesačne tu pracovalo 3 340 zamestnaných osôb. Priemerná nominálna mesačná mzda zamestnanej osoby dosiahla 718 EUR a medziročne klesla o 6,4 %.

Produktivita práce meraná produkciou zo „ZSV“ na zamestnanú osobu dosiahla 7 393,3 EUR, medziročne klesla o 12,2 %.

Na celoslovenskej stavebnej produkcii vykonanej vlastnými zamestnancami sa stavebné podniky so sídlom v Trenčianskom kraji podieľali 5,9 %. Mzda v stavebníctve za kraj v porovnaní na SR je za sledované obdobie nižšia o 8,4 % (o 66 EUR).

V 1. štvrtroku 2011 sa dokončilo v Trenčianskom kraji spolu 250 **bytov**, z toho v rodinných domoch 208 bytov. Z celkového počtu dokončených bytov prestavbou, nadstavbou alebo prístavbou sa dokončilo 26 bytov, v nebytových budovách sa dokončilo 7 bytov. Medziročne sa počet dokončených bytov spolu zvýšil o 2,5 %. V rodinných domoch sa počet dokončených bytov zvýšil o 13,7 %.

Z hľadiska druhu vlastníctva v počte dokončených bytov vo všetkých okresoch kraja prevládali byty v súkromnom tuzemskom vlastníctve (95,2 % z dokončených bytov spolu).

V sledovanom období sa začala výstavba 355 bytov, z toho 185 v rodinných domoch. Z celkového počtu začatých bytov bolo najviac až 62,3 % v súkromnom tuzemskom vlastníctve. Vo vlastníctve územnej samosprávy bolo 37,8 %, z nich najviac 47,8 % v okrese Partizánske.

Z rozostavaných 6 485 bytov 89,3 % bolo vo vlastníctve súkromnom tuzemskom, 10,7 % vo vlastníctve územnej samosprávy (z nich až 67,1 % v okrese Prievidza). V družstevnom vlastníctve bolo 0,05 % a vo vlastníctve združení, politických strán a cirkví 0,03 %.

Podľa počtu izieb sa na celkovom počte dokončených bytov trojizbové byty podieľali 34,4 %, štvorizbové 33,2 %, päť a viac izbové 23,2 %, dvojizbové 7,6 % a jednoizbové a garzónky 1,6 %.

Priemerná úžitková plocha dokončeného bytu v kraji dosiahla 134,8 m² a bola o 22 m² väčšia ako celoslovenský priemer. Priemerná obytná plocha dokončeného bytu v kraji dosiahla 83,4 m². Najväčšiu mali byty v okresoch Partizánske 103 m² a v okresoch Myjava a Považská Bystrica zhodne 92,6 m².

Na počte dokončených bytov v Slovenskej republike sa Trenčiansky kraj podieľal 7,2 %, na počte rozostavaných bytov 9,7 %.

Objem tržieb za vlastné výkony a tovar vo **vnútornom obchode, ubytovacích a stravovacích službách**⁵⁾ za 1. štvrtrok 2011 v podnikoch s počtom zamestnaných osôb 20 a viac dosiahol 526,7 mil. EUR bez DPH. V porovnaní s rovnakým obdobím minulého roka vzrástol o 16,1 %.

Z územného hľadiska najvyšší podiel z objemu tržieb za vlastné výkony a tovar v Trenčianskom kraji realizovali podniky so sídlom v okrese Trenčín 41,3 %.

Z hľadiska veľkostnej štruktúry podniku podľa počtu zamestnaných osôb 63,1 % z objemu tržieb za vlastné výkony a tovar bez DPH realizovali obchodné podniky, ktoré zamestnávajú 250 a viac zamestnaných osôb. Podiel podnikov s počtom zamestnaných osôb 20 - 199 predstavoval 31,9 % a s počtom zamestnaných osôb 0 - 19 predstavoval 5 %.

Na štruktúre tržieb podľa Štatistickej klasifikácie ekonomických činností SK NACE Rev. 2 mal rozhodujúci podiel na tržbách za vlastné výkony a tovar bez DPH veľkoobchod okrem motorových vozidiel a motocyklov s objemom tržieb 298,5 mil. EUR, t. j. 56,7 %. V maloobchode okrem motorových vozidiel a motocyklov dosiahli tržby v hodnote 183,9 mil. EUR, čo je 34,9 % z celkových tržieb. Veľkoobchod a maloobchod a oprava motorových vozidiel a motocyklov realizovali tržby za 40,4 mil. EUR s podielom 7,7 % na celkových tržbách. V ubytovaní dosiahli tržby 0,4 % podiel z celkových tržieb, t. j. 2,1 mil. EUR a 0,3 % podiel dosiahli podniky s činnosťou reštaurácií a pohostinstiev s 1,7 mil. EUR.

V podnikoch vnútorného obchodu, ubytovacích a stravovacích služieb pracovalo priemerne mesačne 12 354 zamestnaných osôb a medziročne sa ich počet zvýšil o 24 %. Priemerná nominálna mesačná mzda zamestnanej osoby dosiahla 673 EUR a medziročne klesla o 1,8 %.

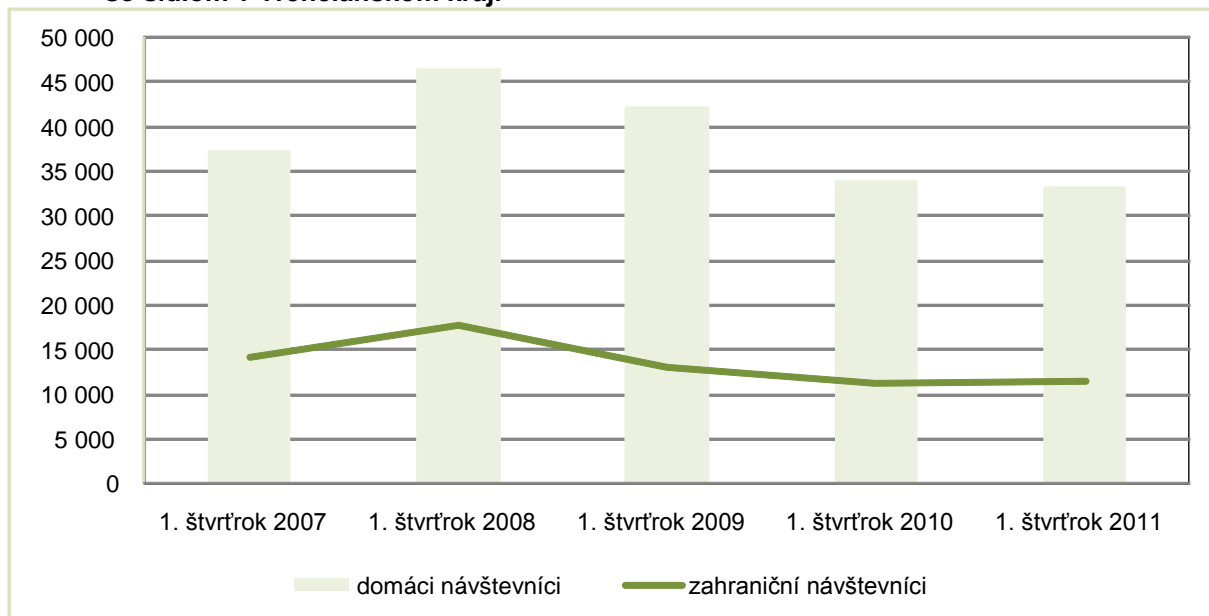
Podniky vnútorného obchodu, ubytovacích a stravovacích služieb v Trenčianskom kraji sa na celkových tržbách za SR podieľali 7,8 %. Na celkovom počte osôb zamestnaných v týchto podnikoch v SR sa Trenčiansky kraj podieľal 9,4 %.

Ku koncu marca 2011 poskytovalo **ubytovacie služby** 247 ubytovacích zariadení so sídlom v Trenčianskom kraji. Z hľadiska štruktúry zariadení 235 bolo hromadných ubytovacích zariadení a 12 prevádzkovateľov poskytovalo ubytovanie v súkromí. Podľa kategorizácie z hromadných ubytovacích zariadení najviac, 52,3 % bolo hotelov a penziónov, 34,5 % zariadení ostatného hromadného ubytovania, 11,1 % turistických ubytovní a 1,7 % chatových osád.

K dispozícii bolo 4 959 izieb s 12 048 lôžkami, z toho 8 % tvorili príležitostné lôžka. Ubytovacie zariadenia mali 2 270 karavanových a stanových miest na voľnej ploche.

Počas 1. štvrťroka 2011 zariadenia cestovného ruchu ubytovali 44 660 návštevníkov, z toho 25,6 % bolo zo zahraničia. Podľa krajiny trvalého pobytu najviac cudzincov tvorili občania Českej republiky (37,8 %) a Nemecka (20,7 %). Návštevníci z Poľska mali zastúpenie 6,2 %, z Rakúska 6 %, z Maďarska 3,8 %, z Francúzska 2,8 %, z Rumunska 2,4 % a z Talianska 2,2 %. Priemerný počet prenocovaní na jedného návštevníka dosiahol 3,7 nocí, pričom prenocovania domácich návštevníkov boli na úrovni priemeru kraja, zahraniční návštevníci prenocovali v priemere 3,8 nocí.

Graf 1 Vývoj počtu domácich a zahraničných návštevníkov v ubytovacích zariadeniach so sídlom v Trenčianskom kraji

Celkové tržby za ubytovanie dosiahli 3,8 mil. EUR. Priemerná cena za ubytovanie spolu vrátane DPH bola 23,18 EUR, ktorú návštevník zaplatil za jedno lôžko a noc. Domáci návštevník zaplatil 20,10 EUR a zahraničný 31,82 EUR (o 58,3 % viac ako domáci návštevník).

Čisté využitie lôžkovej kapacity ubytovacích zariadení v kraji vypočítané z počtu stálych lôžok dosiahlo 18,8 %. Podľa kategórie zariadení najviac boli využité zariadenia ostatného hromadného ubytovania na 27,1 %, hotely (motely, botely) a penzióny na 14,6 % a turistické ubytovne na 11,5 %. Ubytovanie v súkromí spolu bolo využité na 5,1 %.

Z územného hľadiska najvyšší počet ubytovacích zariadení bol v okrese Prievidza, ktorý sa na úhrne za kraj podieľal 34,4 %. V okrese Trenčín sa nachádzalo 24,3 % z počtu zariadení v kraji a v okrese Nové Mesto nad Váhom 10,5 %. Okres Prievidza disponoval 36,7 % lôžkovej kapacity v kraji, Trenčín 25,6 %, Nové Mesto nad Váhom 9,3 %. Zariadenia v okrese Trenčín ubytovali 35,6 % návštevníkov kraja, Prievidza 29,8 %, Púchov 10,5 %.

Na celkovom počte ubytovacích zariadení v SR sa zariadenia v kraji podieľali 8,1 % a počet návštevníkov, ktorých ubytovali tvoril 6,1 % z celkového počtu návštevníkov v SR. Priemerná cena za ubytovanie v kraji bola o 1,19 EUR nižšia ako je priemer za SR (24,37 EUR). Čisté využitie lôžkovej kapacity v Trenčianskom kraji bolo v 1. štvrtroku 2011 o 1,9 p. b. nižšie ako je priemer za SR (20,7 %).

Tržby za vlastné výkony a tovar **v doprave a skladovaní**⁵⁾ v kraji dosiahli 38,7 mil. EUR, z toho cestná doprava tvorila 89 %. Tržby za pozemnú dopravu tvorili 89,3 %, tržby za skladovanie a pomocné činnosti v doprave tvorili 10,6 %.

Podniky s počtom zamestnaných osôb 50 a viac realizovali rozhodujúcu časť 69,6 % z tržieb za vlastné výkony a tovar. Cestná doprava z objemu tržieb týchto podnikov predstavovala 90,7 %.

Dopravné subjekty kraja prepravili 2 221 tis. ton tovaru (medzinárodná preprava tvorila 29,4 %). Výkony v tonokilometroch vzrástli na 534,5 mil. tonokilometrov, z toho podiel výkonov medzinárodnej prepravy predstavoval 73,1 %.

Počet prepravených osôb dosiahol 12 629,4 tis. osôb, v medzinárodnej preprave sa prepravilo 17,9 tis. osôb. Výkony v osobokilometroch dosiahli 131,3 mil. osobokilometrov.

Produktivita práce na zamestnanú osobu z tržieb za vlastné výkony a tovar dosiahla 10 572,4 EUR. Prepravnú činnosť v dopravných subjektoch priemerne mesačne zabezpečovalo 3 663 zamestnaných osôb.

Priemerná nominálna mesačná mzda zamestnanej osoby bola 633 EUR, za celoslovenským priemerom mzda v Trenčianskom kraji zaostala o 114 EUR.

Tržby za vlastné výkony a tovar za **poštové služby, informácie a komunikáciu** dosiahli v 1. štvrtroku 2011 hodnotu 12,5 mil. EUR. V štruktúre tržieb najväčší podiel 64,4 % predstavovalo počítačové programovanie, poradenstvo a súvisiace služby, nasledovali nakladateľské činnosti s 18,1 %. S výrazne nižším podielom sa na tržbách kraja podieľali telekomunikácie 6,4 %, informačné služby 6 %, výroba filmov, videozáznamov a TV programov, príprava a zverejňovanie zvukových nahrávok 2,9 % a činnosti pre rozhlasové a TV vysielanie 1,4 %.

Na celkových tržbách kraja sa najväčšou mierou podieľali podniky s počtom zamestnaných osôb do 20 osôb (69,4 % podiel), ktoré dosiahli tržby v objeme 8,7 mil. EUR.

Priemerná nominálna mesačná mzda zamestnanej osoby dosiahla 879 EUR, subjekty priemerne zamestnávali 1 167 zamestnaných osôb (fyzické osoby).

Na celoslovenských tržbách za vlastné výkony a tovar sa subjekty so sídlom v Trenčianskom kraji podieľali 1 %. Priemerný počet zamestnaných osôb tvoril 2,1 % podiel na SR. Priemerná nominálna mesačná mzda v kraji bola o 451 EUR nižšia ako priemerná nominálna mesačná mzda zamestnaných osôb v SR za danú ekonomickú skupinu subjektov.

Tržby za vlastné výkony a tovar bez DPH v 1. štvrtroku 2011 vo **vybraných trhových službách** (v podnikoch s 20 a viac zamestnanými osobami) sa v kraji realizovali za 46,8 mil. EUR.

Podľa ekonomických činností sa na tržbách v kraji podieľali činnosti v oblasti nehnuteľností 24,6 %, vedenie firiem; poradenstvo v oblasti riadenia 11,2 %, sprostredkovanie práce 10,4 %, bezpečnostné a pátracie služby 5,8 % a činnosti súvisiace s údržbou zariadení a krajinou úpravou 4,9 %.

Z jednotlivých okresov kraja sa na tvorbe tržieb za vlastné výkony a tovar bez DPH najväčšou mierou 36 % podieľal okres Trenčín. S výrazne nižším podielom za ním nasledovali okresy Púchov 15,3 %, Prievidza 12,5 % a Partizánske 11,9 %.

Z hľadiska vlastníctva najvyšší 71,5 % podiel na tržbách mali súkromné tuzemské podniky s tržbami 33,5 mil. EUR.

Priemerná nominálna mesačná mzda dosiahla 650 EUR. O viac ako 330 EUR bola vyššia v okrese Bánovce nad Bebravou (988 EUR), o viac ako 120 EUR v okrese Nové Mesto nad Váhom (778 EUR) a o viac ako 80 EUR v okrese Trenčín (732 EUR). Najnižšia 459 EUR bola v okrese Ilava.

Podniky s počtom zamestnaných osôb 20 a viac zamestnávali priemerne 5 463 osôb. Podľa ekonomických činností najviac zamestnaných osôb 1 388 sa zaoberalo sprostredkovaním práce. V podnikoch s činnosťami v oblasti nehnuteľností bolo zamestnaných 1 103 osôb, v bezpečnostných a pátracích službách 835 zamestnaných osôb, v činnostiach súvisiacich s údržbou zariadení

a krajinou úpravou 539 zamestnaných osôb a v činnostiach vedenie firiem; poradenstvo v oblasti riadenia 437 zamestnaných osôb.

Z územného hľadiska najvyšší 23,3 % podiel dosiahol okres Trenčín (1 271 zamestnaných osôb) a 21,3 % okres Prievidza (1 162 zamestnaných osôb).

Na celoslovenských tržbách za vlastné výkony a tovar bez DPH sa Trenčiansky kraj podieľal 3,7 %. Priemerná nominálna mesačná mzda bola oproti celoslovenskému priemeru nižšia o 209 EUR.

Priemerný počet zamestnaných osôb v podnikoch s 20 a viac zamestnanými osobami v Trenčianskom kraji dosiahol 133 765 fyzických osôb.

Súkromný sektor zamestnával 97 516 zamestnaných osôb kraja (72,9 %). Vo verejnom sektore pracovalo 36 248 zamestnaných osôb. Na **zamestnanosti** kraja sa verejný sektor podieľal 27,1 %.

Podľa Štatistickej klasifikácie ekonomických činností SK NACE Rev. 2 z priemerného počtu zamestnaných osôb v kraji najviac pracovalo v priemysle, 67 467 zamestnaných osôb, t. j. 50,4 %. Vo vzdelávaní pracovalo 14 737 zamestnaných osôb (11 %), vo veľkoobchode a maloobchode; oprave motorových vozidiel a motocyklov 9 996 zamestnaných osôb (7,5 %), v zdravotníctve a sociálnej pomoci 9 493 zamestnaných osôb (7,1 %), vo verejnej správe a obrane; povinnom sociálnom zabezpečení 8 102 zamestnaných osôb (6,1 %), v poľnohospodárstve, lesníctve a rybolove 7 683 zamestnaných osôb (5,7 %), v administratívnych a podporných službách 4 344 zamestnaných osôb (3,2 %), v doprave a skladovaní 3 989 zamestnaných osôb (3 %), v stavebníctve 2 399 zamestnaných osôb (1,8 %), v odborných, vedeckých a technických činnostiach 2 057 zamestnaných osôb (1,5 %), v činnostiach v oblasti nehnuteľností 1 607 zamestnaných osôb (1,2 %), v umení, zábave a rekreáciách 805 zamestnaných osôb (0,6 %) a v ubytovacích a stravovacích službách a ostatných činnostiach rovnako 296 zamestnaných osôb (0,2 %).

V rámci priemyslu bol najvyšší priemerný počet zamestnaných osôb vo výrobe elektrických zariadení (9 301 zamestnaných osôb), vo výrobe výrobkov z gumy a plastu (8 385 zamestnaných osôb), vo výrobe motorových vozidiel, návesov a prívesov (7 308 zamestnaných osôb) a vo výrobe strojov a zariadení inde neklasifikovaných (6 613 zamestnaných osôb).

Organizácie Trenčianskeho kraja zamestnávali 3 630 zamestnaných osôb so zdravotným postihnutím I, 66,1 % z nich zamestnával súkromný sektor. Zo zamestnaných osôb so zdravotným postihnutím II, ktorých bolo 489 osôb, v súkromnom sektore pracovalo 46,6 % a vo verejnom sektore 53,4 %.

Priemerná nominálna mesačná mzda zamestnanej osoby v kraji za 1. štvrtrok 2011 dosiahla 704 EUR. Z hľadiska odvetví najvyššia priemerná nominálna mesačná mzda v kraji bola v oblasti informácie a komunikácia 1 316 EUR. Naopak najnižšiu priemernú nominálnu mesačnú mzdu mali v ubytovacích a stravovacích službách 457 EUR, v administratívnych a podporných službách 501 EUR a v ostatných činnostiach 541 EUR.

V 1. štvrtroku 2011 bolo v Trenčianskom kraji k dispozícii priemerne 657 voľných pracovných miest.

Na celoslovenskej zamestnanosti sa Trenčiansky kraj podieľal 10,4 %. Priemerná nominálna mesačná mzda zamestnanej osoby v kraji bola nižšia o 103 EUR ako priemer v SR.

Počet **uchádzačov o zamestnanie**⁶⁾ v Trenčianskom kraji ku koncu marca 2011 oproti decembru 2010 vzrástol o 423 osôb a dosiahol 32 393 osôb. Z toho disponibilný počet uchádzačov o zamestnanie dosiahol 29 260 osôb a oproti decembru 2010 vzrástol o 665 osôb. Do zamestnania nemohol nastúpiť z dôvodu vzdelávania a prípravy pre trh práce 1 uchádzač o zamestnanie, 2 616 osôb pre dočasnú pracovnú neschopnosť a OČR, 516 uchádzačov o zamestnanie vykonávalo absolventskú prax.

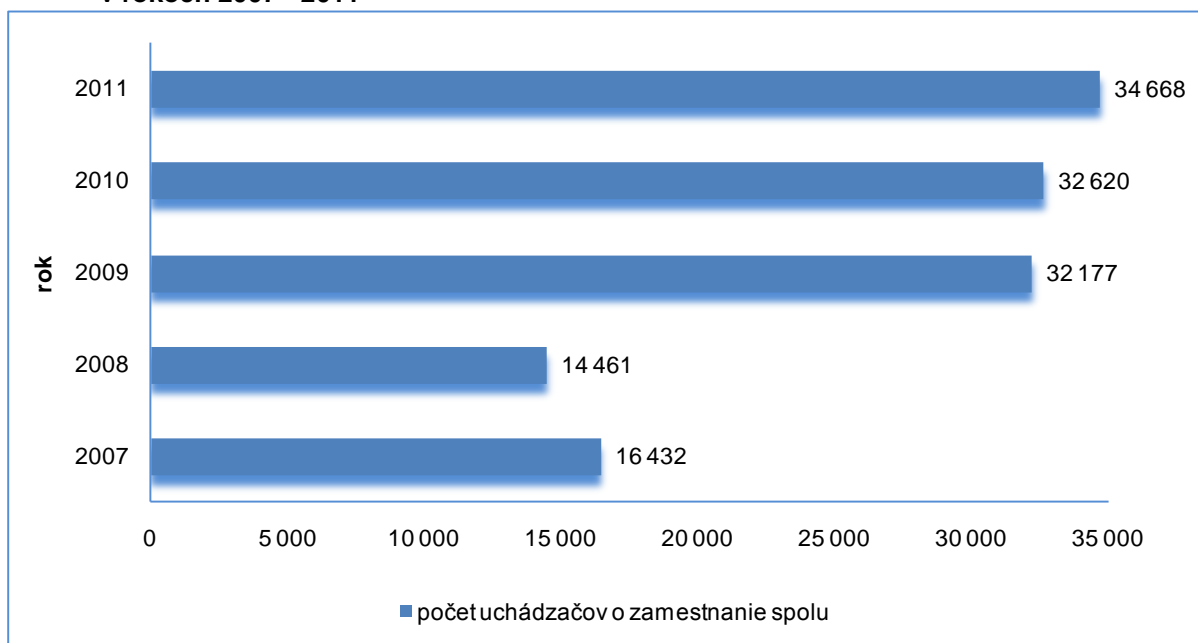
Pri medziokresnom porovnaní od konca decembra 2010 vzrástol počet uchádzačov o zamestnanie v relatívnom vyjadrení v okresoch Ilava o 6,6 %, Považská Bystrica o 5,2 %, Púchov o 1,6 %, Prievidza o 1,4 %, Trenčín o 0,3 % a Partizánske o 0,1 %. Pokles nastal v okresoch Myjava o 7 %, Nové Mesto nad Váhom o 1,2 % a Bánovce nad Bebravou o 0,1 %.

V marci 2011 sa **miera evidovanej nezamestnanosti**⁷⁾ v Trenčianskom kraji oproti decembru 2010 zvýšila o 0,14 p. b. na 9,65 %. Najvyššia bola v okresoch Považská Bystrica 13,03 %, Partizánske 12,41 % a Prievidza 12,12 %. V ostatných okresoch kraja miera evidovanej nezamestnanosti bola v rozpätí od 7,24 % (okres Trenčín) po 9,35 % (okres Bánovce nad Bebravou).

V štruktúre evidovaných nezamestnaných v Trenčianskom kraji bolo 15 253 žien (47,1 %). Počet uchádzačov o zamestnanie zdravotne postihnutých dosiahol 1 491 a na celkovom počte sa podieľal 4,6 %. Počet neumiestnených mladistvých (do 18 rokov veku s pracovnoprávnou spôsobilosťou) dosiahol 115 osôb (0,4 %). Počet uchádzačov o zamestnanie z radov absolventov všetkých typov škôl dosiahol 3 033 osôb (9,4 %).

Podľa dĺžky trvania nezamestnanosti prevláda dlhodobá nezamestnanosť, zahŕňajúca 12 412 uchádzačov o zamestnanie, ktorí boli bez práce dlhšie ako 1 rok, s podielom 38,3 % na celkovom počte uchádzačov o zamestnanie. Do 3 mesiacov bolo evidovaných 24,4 %, od 4 do 6 mesiacov 16,2 %, od 7 do 9 mesiacov 13,2 % a od 10 do 12 mesiacov 7,9 % uchádzačov o zamestnanie.

Graf 2 Uchádzači o zamestnanie ku koncu mesiaca marec v Trenčianskom kraji v rokoch 2007 - 2011

Z hľadiska dosiahnutého stupňa vzdelania tvorili najväčšiu skupinu 39,6 % vyučení uchádzači o zamestnanie. Uchádzači s ukončeným základným alebo stredným vzdelaním sa podieľali 17,4 %, s úplným stredným odborným vzdelaním na strednej odbornej škole a konzervatóriu s maturitou 17,1 %, s úplným stredným odborným vzdelaním s maturitou 14 %, vysokoškolsky vzdelaní uchádzači o zamestnanie 6,2 %, uchádzači s úplným stredným všeobecným vzdelaním s maturitou 3,3 %, s vyšším vzdelaním 2 %. Bez vzdelania, t. j. ukončenú povinnú školskú dochádzku v nižšom ako 8. (9.) ročníku malo 70 (0,2 %) uchádzačov o zamestnanie a so stredným odborným vzdelaním bez maturity 51 (0,1 %) uchádzačov o zamestnanie. Uchádzačov s vedeckým vzdelaním bolo 30 (0,1 %).

Trenčiansky kraj sa podieľal 8,3 % na celkovom počte uchádzačov o zamestnanie v SR. Miera evidovanej nezamestnanosti bola o 3,48 p. b. nižšia ako bol celoslovenský priemer (13,13 %).

V registri organizácií Štatistického úradu SR v Trenčianskom kraji k 31. 3. 2011 evidovali 17 217 právnických osôb, čo je o 484 viac ako ku koncu decembra 2010. Z uvedeného počtu bolo 12 270 (71,3 %) podnikov zameraných na tvorbu zisku a od konca decembra 2010 sa ich počet zvýšil o 3,5 %. Z týchto podnikov bolo najviac registrovaných v okrese Trenčín (28,3 %).

Z hľadiska právnej formy podnikov prevažovali spoločnosti s ručením obmedzeným (89,4 %). Akciové spoločnosti sa podieľali 3,2 %, fyzické osoby zapísané v obchodnom registri 1,2 % a družstvá 1,1 %.

Podľa vlastníctva tvorili podniky v súkromnom sektore 99,4 %, zvyšné podniky boli vo verejnom sektore. V súkromnom sektore malo zahraničnú kapitálovú účasť 1 215 (10 %) podnikov a medzinárodné vlastníctvo 586 (4,8 %) podnikov.

Vo veľkostnej štruktúre podniky do 19 zamestnaných osôb⁸⁾ tvorili najpočetnejšiu skupinu (85,5 %). Podniky s počtom zamestnaných osôb 20 - 49 tvorili 3,9 %, podniky s počtom zamestnaných osôb 50 - 249 tvorili 2,5 % a podniky s 250 a viac zamestnanými osobami 0,6 %.

V štruktúre podnikov podľa druhu ekonomickej činnosti prevládali podnikateľské aktivity vo veľkoobchode, maloobchode; oprave motorových vozidiel a motocyklov 37,3 %. Ďalej nasledoval priemysel 15,3 %, odborné, vedecké a technické činnosti 9,5 % a stavebníctvo 8,2 %.

Počet neziskových inštitúcií koncom marca 2011 vzrástol oproti stavu ku koncu decembra 2010 o 68 na 4 947 a predstavoval 28,7 % zo zaregistrovaných právnických osôb. V štruktúre neziskových inštitúcií prevažovali združenia (49,6 %). Rozpočtové organizácie sa podieľali 7,1 %.

V registri organizácií k 31. 3. 2011 registroval Štatistický úrad SR v Trenčianskom kraji spolu 44 530 fyzických osôb - podnikateľov, čo je o 2,4 % menej než koncom decembra 2010. Z celkového počtu fyzických osôb nezapísaných v obchodnom registri bolo 42 460 živnostníkov, 1 797 podnikajúcich v slobodných povolaniach a 273 samostatne hospodáriacich roľníkov, ktorí zaznamenali najväčší medziročný pokles o 2,8 %. Z územného hľadiska najviac 21,7 % zo zaregistrovaných fyzických osôb malo sídlo v okrese Prievidza.

Z odvetvového hľadiska živnostníci v kraji podnikali najmä vo veľkoobchode, maloobchode; oprave motorových vozidiel a motocyklov (27 %), v stavebníctve (23,4 %) a v priemysle (19,7 %).

V registri organizácií Štatistického úradu Slovenskej republiky bolo ku koncu marca 2011 evidovaných 149 970 podnikov a 400 429 fyzických osôb - podnikateľov. Z toho v Trenčianskom kraji evidovali 8,2 % podnikov a 11,1 % fyzických osôb - podnikateľov.

¹⁾ z dôvodu zosúladenia merných jednotiek ukazovateľov sledovaných v rámci Európskej únie sa výroba a predaj mlieka uvádza v kilogramoch. Pri prepočte surového mlieka v litroch na surové mlieko v kilogramoch sa používajú koeficienty - kravské mlieko 1,03, ovčie mlieko 1,033 (množstvo v litroch x koeficient = množstvo v kilogramoch)

²⁾ absolútne údaje a štruktúra sú v bežných cenách, indexy sú počítané zo stálych cien (ceny z decembra 2005)

³⁾ produktivita práce z tržieb za vlastné výkony a tovar vyjadruje objem tržieb na jednu zamestnanú osobu v priemysle za sledované obdobie

⁴⁾ absolútne údaje a štruktúra sú v bežných cenách, indexy sú počítané zo stálych cien (priemer roka 2005)

⁵⁾ absolútne údaje, štruktúra a indexy sú v bežných cenách

⁶⁾ údaje z Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny; ku koncu obdobia

⁷⁾ počítaná z disponibilných uchádzačov o zamestnanie

⁸⁾ zahŕňa aj podniky s nezisteným počtom zamestnaných osôb

p. b. - percentuálny bod